

Warszawa, 2008-11-17

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
RR. pro.0506/ 316 /2008

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18. 11. 08.

nr. 6693 podpis. *Borusewicz*

K. Marcin
SECRETARIAT

Marsz. Frac. Senackich

Wpłynęło dn. 19. 11. 08

nr. 8581 podpis. *K*

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie znak: BPS/DSK-043-915/08 oświadczenia Senatora Lucjana Cichosza podczas 19. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 października 2008r. przesyłam poniższe informacje.

Istotny spadek podaży większości owoców, a w szczególności jabłek, jaki miał miejsce w 2007 r. wpłynął na wzrost cen oferowanych przez przedsiębiorstwa przetwórcze. Zyskali na tym sadownicy, o ile wiosenne przymrozki nie wyrządziły znacznych szkód w ich uprawach, jednak stracili przetwórcy, którzy wyprodukowali koncentrat ponosząc wyższe koszty.

Stan rynku koncentratu jabłkowego wyraźnie wpływa na obecną sytuację, z jaką mamy do czynienia na rynku jabłek przemysłowych w Polsce. Zdaniem przetwórców na początku sezonu w polskich zakładach przetwórczych znajdowało się jeszcze ok. 40 tys. ton koncentratu uzyskanego z ubiegłorocznych zbiorów. Zapasy w Chinach w tym okresie wynosiły nawet 400 tys. ton. Przewiduje się, że zbiory jabłek w Polsce jak i w Europie będą w roku bieżącym stosunkowo wysokie. Tegoroczna podaż surowca może przewyższać potrzeby zakładów przetwórczych.

Trudna sytuacja na rynku koncentratu soku jabłkowego, jego niska cena (0,85 - 0,95 EUR/kg) i mniejszy popyt ze strony rynku, a także niekorzystny kurs euro w stosunku do złotówki są powodem trudności ze zbytem koncentratu i zdaniem przetwórców nie pozwalają na oferowanie wyższych cen. Dlatego też działania przetwórców zmierzają

do jak największego ograniczenia kosztów produkcji poprzez stosowanie m.in. bardzo niskiej ceny skupu surowca.

Produkcja wiśni w 2008 roku była bardzo wysoka. W bieżącym roku wystąpił również spadek popytu na sok wiśniowy (głównie w Niemczech), który spowodował nagromadzenie znacznych zapasów koncentratu i mrozonek w Polsce, a w konsekwencji uniemożliwił skup znacznej części owoców z tegorocznej produkcji.

Resort nie pozostał obojętny wobec panującej złej sytuacji na rynku i od końca lipca aktywnie włączał się w mediację między reprezentantami sadowników a przedstawicielami przetwórców. Jednakże Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie dysponuje instrumentami, które pozwalałyby na ingerowanie w poziom cen na rynkach rolnych.

Przy rozważaniu instrumentów jakie resort rolnictwa może zastosować w celu ochrony interesów ekonomicznych producentów jabłek i wiśni, należy pamiętać iż wszystkie środki ochrony polskiego rynku ustanawiane są na szczeblu Wspólnoty, a Polska nie ma możliwości traktatowych jednostronnego wprowadzenia środków ochronnych np.: w imporcie z krajów trzecich. Ponadto podejmowane przez resort rolnictwa działania zmierzające do poprawy sytuacji producentów owoców, muszą być spójne ze zobowiązaniami, jakie Wspólnota Europejska podjęła na forum Światowej Organizacji Handlu, gdzie coraz bardziej ograniczany jest zakres instrumentów polegających na udzielaniu wsparcia do produkcji produktów rolnych. Dlatego też resort rolnictwa koncentruje swoje działania na tym, aby zapewnić jak najbardziej korzystne, przejrzyste i proste w zastosowaniu krajowe przepisy wykonawcze, mające na celu zachęcanie producentów do zakładania grup i organizacji producentów owoców i warzyw oraz zrzeszania się w nich, gdyż to one mogą najskuteczniej zapobiegać zaistniałym problemom. Ministerstwo koncentruje się na tym, aby możliwości wspierania tych podmiotów były jak najszerze, a warunki i wymagania możliwie ograniczone oraz jak najbardziej czytelne, gdyż głównym celem grup lub organizacji producentów owoców i warzyw jest umacnianie pozycji rynkowej producentów. Grupy i organizacje producentów korzystają z bardzo atrakcyjnych form wsparcia z budżetu UE jak i budżetu krajowego. Przepisy regulujące wspólną organizację rynków owoców i warzyw zawarte są w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1234/2007 i rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1580/2007 oraz w ustawie *o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego* z dnia 19 grudnia 2003 roku.

Głównym celem grup lub organizacji producentów owoców i warzyw jest umacnianie pozycji rynkowej producentów. Podmioty te mogą efektywnie planować produkcję, tak aby dostosować ją do popytu, zarówno pod względem ilości jak i jakości. Ponadto, koncentrując podaż stają się odpowiednio dużymi partnerami dla zakładów przetwórczych koncentrujących duży popyt. W takich relacjach grupy i organizacje miałyby realny wpływ na poziom cen, które uzyskują za dostarczane do przetwórstwa owoce. Podmioty te posiadając osobowość prawną mogłyby być stroną w kontraktach zawieranych bezpośrednio z zakładami przetwórczymi. Grupy i organizacje koncentrując znaczny popyt na środki produkcji tj. nawozy, środki ochrony roślin mogą także skutecznie negocjować ceny zakupu tych produktów. Bardziej uzasadnione ekonomicznie są także inwestycje w maszyny służące do zbioru (np. kombajny), przygotowania produktów do sprzedaży (np. sortownice), które w znacznym stopniu mogą ograniczyć zapotrzebowanie na coraz droższą siłę roboczą. Wiele z tego rodzaju urządzeń może być przedmiotem wsparcia przysługującego grupom i organizacjom producentów owoców i warzyw.

Jednocześnie podejmowane są działania na forum Komisji Unii Europejskiej odnośnie zniesienia możliwości dodawania do koncentratu soku jabłkowego koncentratu z limonki w celu jego dokwaszenia. Dlatego też Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi mając na względzie zachęcenie producentów z innych krajów Unii Europejskiej do wykorzystania koncentratu jabłkowego krajowej produkcji będzie postulowało o:

- w przypadku dokwaszania soków owocowych kwasem cytrynowym i innymi dodatkami dokwaszającymi koniecznością podania tych informacji na etykiecie w pobliżu nazwy produktu, celem umożliwienia odróżnienia podobnych produktów i zapewnienia tym samym odpowiedniego wyboru konsumentom.
- w przypadku użycia w produkcji soku owocowego, soku cytrynowego lub limonowego lub ich soków zagęszczonych takie soki powinny być traktowane jako soki dwu- lub wieloskładnikowe np. owocowo-cytrynowe lub owocowo-limonowe.

z powołaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAZ KRAJOWEGO

Artur Ławniczak